

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВАРМІНСЬКО-МАЗУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. ОЛЬШТИН, ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
(м. МІТТВАЙДА, НІМЕЧЧИНА)
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ В БРАТИСЛАВІ (СЛОВАЧЧИНА)
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ РИНКУ ТА ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ НАН УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

**ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА:
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ОДИНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(09-10 вересня 2022р.)

*Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької
діяльності
Одеса-ОНЕУ
2022*

УДК 334.716 (043.2)

Е 40

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції

Укладачі:

Грінченко Р.В. – доктор економічних наук, доцент;

Єгунов Ю.А. - кандидат економічних наук, доцент

Кічук О.С. – кандидат економічних наук, доцент.

Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали одинадцятої міжнар. наук.-практ. конф., 09-10 вересня 2022 р. Одеса: ОНЕУ, 2022. 576 с., ілл.

Для студентів економічних спеціальностей, викладачів, аспірантів і докторантів вищих навчальних закладів, підприємців і працівників управлінської діяльності підприємств та організацій.

© Одеський національний економічний університет, 2022

Лозова О.В.

к.е.н., доцент

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі» (Україна)

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ОСОБИСТІСНИЙ РЕСУРС РОЗВИТКУ

Десятиліттями люди вважали єдиним джерелом успіху – IQ. Та досить часто – це твердження ставало хибним і люди із середнім IQ перевершують людей із найвищим IQ приблизно у 70 % випадків. То що ж тоді є тією відсутньою ланкою, яка визначає успіх особистості. Відповідь прийшла з появою нового феномену – емоційний інтелект. Саме він став тією відсутньою ланкою, що відповідає за лідерські якості, креативність та успішність кожного з нас. Десятиліття досліджень нині вказують на емоційний інтелект як надважливий фактор, який відрізняє лідерів від решти колективу. Саме тому дослідження емоційного інтелекту, на сьогоднішній день, є актуальним та своєчасним.

Емоційний інтелект по своїй природі є складним та багатокомпонентним. Творці першої моделі емоційного інтелекту американські психологи Пітер Селовей та Джон Майер визначили його як «здатність переробляти інформацію, утримуватися в емоціях: визначати значення емоцій, їх зв'язку один з одним, використовувати емоційну інформацію як основу для мислення та прийняття рішень» [1, с. 189].

Емоційний інтелект нематеріальний інтелектуальний ресурс, який на відміну від IQ потребує постійного розвитку та самовдосконалення. Його нематеріальна природа впливає на те, як ми виражаємо свої емоції, вміємо ними управляти, наскільки ефективно керуємо своєю поведінкою, орієнтуємось у життєвих складних ситуаціях, приймаємо рішення та вміємо нести відповідальність за них, комунікуємо та вміємо правильно зчитувати емоції інших та маніпулювати ними для досягнення власних цілей.

Емоційний інтелект є складовою індивідуальності, при розвитку якої можна вдосконалювати творчий потенціал особистості в процесі освіти. Якщо раніше в психологічній науці вважалося, що емоції лише супроводжують інтелектуальні здібності, то тепер дослідники звертають увагу на те, що емоційні реакції найчастіше передують їм. Емоційні реакції можуть як сприяти розвитку умінь та навичок, так і перешкоджати їх прояву та розвитку.

Все вище зазначене можна об'єднати у чотири основні навички, як об'єднуються у дві основні компетенції емоційного інтелекту: особистісна та соціальна компетенції.

Особистісна компетентність емоційного інтелекту в свою чергу включає самосвідомість та навички само менеджменту, які зосереджені на розумінні власних емоцій та вміння ними управляти виходячи від складених обставин.

Соціальна компетентність складається із соціальної обізнаності та навичок управління відносинами.

Соціальна компетентність – це здатність розуміти настрої, поведінку та мотиви інших людей, щоб ефективно реагувати та покращувати якість стосунків.

Соціальна обізнаність – це здатність точно вловлювати емоції інших людей і розуміти, що насправді відбувається.

Управління відносинами – це здатність використовувати усвідомлення своїх емоцій та емоцій інших для успішного керування взаємодією.

Керувати означає не стільки передбачати, скільки обмежувати, тому істинний інтелект керованим бути не може. Тобто, емоційний інтелект використовує фундаментальний елемент людської поведінки, який відрізняється від інтелекту. Чіткої межі між емоційним інтелектом й інтелектом, на нашу думку, не існує. Вбачаємо, що емоційний інтелект є частиною інтелекту та має прямий взаємозв'язок. Інтелект — це здатність особистості вчитися, і у 17 років вона така ж, як і в 60. З іншого боку, емоційний інтелект — це гнучкий набір навичок, які можна набути й удосконалити за допомогою практики та ефективних технік розвитку емоційного інтелекту. Слід відмітити, що деякі люди по своїй суті є краще емоційно розвинуті, ніж інші, та все одно будь яка людина може розвинути емоційний інтелект протягом всього життя.

TalentSmart перевірів емоційний інтелект разом із іншими важливими навичками на робочому місці і виявив, що емоційний інтелект є найсильнішим показником продуктивності, що пояснює 58% успіху в усіх видах роботи. Емоційний інтелект є основою для безлічі критичних навичок — він впливає майже на все, що ми робимо і говоримо щодня.

Звичайно, люди з високим ступенем емоційного інтелекту заробляють більше грошей — у середньому на 29 000 доларів США більше на рік, ніж люди з низьким ступенем емоційного інтелекту. Зв'язок між емоційним інтелектом і заробітками настільки прямий, що кожен пункт підвищення емоційного інтелекту додає 1300 доларів до річної зарплати. Ці висновки справедливі для людей у всіх галузях, на всіх рівнях, у кожному регіоні світу. Ми ще не змогли знайти роботу, в якій результативність і оплата не були б тісно пов'язані з емоційним інтелектом.

Спілкування між вашим емоційним і раціональним «мозком» є фізичним джерелом емоційного інтелекту. Шлях до емоційного інтелекту починається в мозку, у спинному мозку. Ваші первинні органи чуття входять сюди і повинні потрапити в передню частину вашого мозку, перш ніж ви зможете раціонально обміркувати свій досвід. Однак спочатку вони подорожують через лімбічну систему, місце, де генеруються емоції. Отже, ми маємо емоційну реакцію на події, перш ніж наш раціональний розум зможе задіяти. Емоційний інтелект вимагає ефективної комунікації між раціональним та емоційним центрами мозку.

Список використаної літератури:

1. Salovey P., Mayer J.D. Emotional intelligence // *Imagination, Cognition, and Personality*. 1990. V. 9. P. 185–211